

အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးဆိုင်ရာမြန်မာစကားပုံဆိုရှိများ

သန်းသန်းအေး*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝဆိုင်ရာ မြန်မာစကားပုံ၊ ဆိုရိုးများကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားသော စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများသည် မြန်မာလူ့ဘောင်နယ်ပယ်တွင် တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြန်ခြင်းကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အသုံးပြုရာတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝဖြင့် ခွဲခြားပြောဆိုနေသည့် စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများကို လေ့လာတွေ့ရှုပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာတွေ့ရှုချက်ကို အမြဲခြား ဘာသာဖော်၏ နယ်ပယ်တစ်ခုဖြစ်သော လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့် မှနေ၍ လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာလူ့ဘောင်တွင် ကျယ်ပြန်နေသော စကားပုံဆိုရိုးများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြန်မာဘာသာစကား၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လေ့လာသိရှိနိုင်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

သေ့သူရှုက်စကားလုံးများ - စကားပုံ၊ ဆိုရိုး၊ ဘာသာဖော်၊ လူမှုဘာသာ

ပေါ်

နိဒါန်း

မြန်မာစကားပုံ၊ ဆိုရိုးများကို မြန်မာလူမှုနယ်ပယ်တွင် မိဘနှင့်သားသမီး၊ ဆရာနှင့်တပည့်၊ လင်နှင့်မယား စသည်တို့ကို လမ်းညွှန်ဆုံးမသောအခါ အသုံးပြုကြပါသည်။ မြန်မာဘာသာစကားတွင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စကားပြောဆိုသည့်အခါ စကားပုံဆိုရိုးများဖြင့် ပြောဆိုလျှင် လိုရင်းကို ထိတိမိမိနှင့် ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် စကားပုံဆိုရိုးများသည် လူမှုအဆင့်အတန်းမရွေး တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြန်ခြင်း ဘာသာစကား ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ လူမှုရေးနယ်ပယ်တွင် လူမှုအဆင့် အတန်းမရွေး အသုံးပြန်သော စကားပုံဆိုရိုးများရှိ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို လေ့လာတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာချက်တွင် အခန်း(၂)ခန်း ခွဲကာ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ အခန်း(၁)သည် စကားပုံ၊ ဆိုရိုး၊ လူမှုဘာသာဖော်နှင့် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ ဂေါဟာရ အသုံးပြုသော ဘာသာစကားဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အခန်း(၂)တွင် အမျိုးသား

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစွား၊ ရန်ကုန်တ္ထာသို့

နှင့် အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ စကားပုံ ဆိုရိုးများကို ကဏ္ဍ(၃)ခဲ့ကာ တင်ပြပါမည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ ကိုယ်ကျင့်သိကွာကို ဖော်ညွှန်းသော စကားပုံ ဆိုရိုးများ၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ အချစ်ရေးကို ဖော်ညွှန်းသော စကားပုံ ဆိုရိုးများ၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော စကားပုံ ဆိုရိုးများတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာခြင်းသည် မြန်မာဘာသာစကားရှိ စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများ၏ အသုံးတွင်ကျယ်မှုကိုသာမက ဘာသာစကား၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုလည်း ဖော်ဆောင်ပြသခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ စကားပုံ၊ ဆိုရား

စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများသည် ဘာသာစကားတိုင်းတွင် ရှုပါသည်။ မြန်မာဘာသာ စကားရှိ စကားပုံဆိုရိုးများသည် ရှေးသူဟောင်းတို့၏ အဆိုအမိန့်များ ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးလူကြီးများသည် မိမိတို့ ကြံတွေ့ခဲ့ကြသည်များကို ဥပမာပေး ပြောဆိုခြင်း၊ ပုံခိုင်း၍ ပြောဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုပြင် မြန်မာ့လူနေ့မှူ စလေ့ထံးစံ ယဉ်ကျေးမှုများ၏ ဆိုလိုရင်းအကြောင်းများကို ဖော်ပြပေးကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် စကားပုံ၊ ဆိုရိုးဆိုသည့် မြန်မာဘာသာစကား ပေါ်ထွန်းလာပါသည်။ မြန်မာဘာသာ စကားတွင် စကားပုံဆိုရိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ခရီးဆောင်မြန်မာအဘိဓာန်တွင် –

“စကားပုံ - /ဂေါ်နှံ/န - လူအများ ဆင်ခြင်မှတ်သားဖွယ်
ဖြစ်အောင် စုံပြုပုံခိုင်း ပြောဆိုလေ့ရှုပါသော ထိရောက်ကျစ်လျစ်
သည့် စကား”

ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

“ဆိုရိုးစကား- /ဆိုယိုးဂေါ်/ န - အစဉ်အလာ ပြောဆိုခဲ့
ကြသော မှတ်သားဖွယ်ရာ စကား”^j ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ဟူ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ကိုးခန်းပျို့တွင် –

“ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၊ ဆိုလိုက်ဆိုလျေား၊ ဆိုပြောဟောလည်း၊
သဘော ထိထိ၊ ဆိုရိုးမိလျက်”^k

^o ခရီးဆောင်မြန်မာအဘိဓာန်၊ ၁၉၉၉၊ ၇၇။

^j ခရီးဆောင်မြန်မာအဘိဓာန်၊ ၁၉၉၉၊ ၁၀၃။

^k မဟာရဏ္ဍသာရ၊ ရှင်၊ (၁၃၂၇)၊ ပို ၂၇။

ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုရိုးစကားများသည် စကားပြောရာတွင် လိုရင်း ရောက်အောင် ထိတိမိမိ ပညာပေး ပြောဆိုစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် စကားစဉ်နှင့် ထိမိစွာ အသုံးပြခဲ့ ပြောဆိုတတ်ခြင်းသည် ပညာရှိဖြစ်သည်ဟု ရေးသားထားခြင်းကို ထောက်ရှု၍ အင်းဝခေတ်ကတည်းက “ဆိုရိုး” ဟူသော စကားကို ပြောဆိုသုံးစွဲနေဖြို့ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။

စကားပုံများသည် ဥပမာပေး ခိုင်းနှင့်ဗျား၏ တင်စားပြောဆိုသောစကား၊ ပုံပြင်သာကေများဖြင့် ပုံခိုင်း၊ ပြောဆိုသောစကား ဖြစ်သည်။ ဆိုရိုးသည် အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို တိုက်ရိုက်ဥပမာပေး ပြောဆိုသောစကား ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စကားပုံဆိုရိုးသည် မြန်မာဘာသာစကား၏ အခြေခံဘာသာစကားများ ဖြစ်သည်သာမက ဘာသာစကား တိုးပွားမှုအတွက်လည်း အထောက်အကူ ဖြစ်ပေပါသည်။

၁၁။ လူမှုဘာသာဇာဒ

ဘာသာစကားကို သိပ္ပါနည်းကျကျ လေ့လာသော ပညာရပ်သည် ဘာသာဇာဒ ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုဘာသာဇာဒသည့် ဘာသာဇာဒ၏ မျိုးခွဲတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုတွင် အသုံးပြုနေသည့် ဘာသာစကားအချို့၊ အသုံးပြုပုံကို ဘာသာဇာဒ ပညာရပ်ဖြင့် လေ့လာခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ လူမှုဘာသာဇာဒဟူသည်

“လူမှုဘာသာဇာဒတွင် ဘာသာစကားကို လေ့လာချုပ်းကပ်ရာ၌^၁
လူအများစု၏ ဘာသာဇာဒဆိုင်ရာ လက္ခဏာ^၂၊ ဘာသာစကား
အပေါ် ထားရှိသည့် လူမှုသောာထား^၃၊ ဘာသာစကား၏
ကွဲပြားသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာအမျိုးမျိုး၊ ဘာသာစကားအသွင်
ကွဲပြားမှု^၄နှင့် အဆင့်များ^၅၊ မည်သူက မည်သူကို မည်သည့်
နေရာတွင် မည်သို့ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မည်သို့မည်ပုံ ပြောဆိုသည်
ဟူသော အချက်များ၊ ဘာသာစကား၏ အသုံးစည်းမျဉ်းများ၊
လူမှုတာဝန်^၆၊ လူမှုအဆက်အစပ်^၇ အရ အသုံးဆီလျှော်မှု ရှိမရှိ
ဟူသော အချက်များ စသည်တို့အပေါ်တွင် အမြင်ရှုထောင့်သည်

^၁ Linguistic identity

^၂ social attitude

^၃ varieties

^၄ levels

^၅ social function

^၆ social context

ဘာသာစကား၏ ပုံမှန်ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သက်သက်မှ ဘာသာစကား၏ ဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်ဆိုင်ရာ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ အပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည်။”

ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူမှုဘာသာဇာတေသာ လူမှုနယ်ပယ်တွင် အသုံးပြုနေသည့် ဘာသာစကားကို အမျိုးအစားများခဲ့၍ လေ့လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး ဝေါဟာရ ကွဲပြားအသုံးပြုသည့် ဘာသာစကား လေ့လာမှု သည် လူမှုဘာသာဇာတေသာ ပါရှိသည့် ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပညာရပ်ပေါ် မှတည်၍ မြန်မာဘာသာစကားရှိ စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများ၏ လူမှုသဘောထားများကို လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၂။ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး ဝေါဟာရ အသုံးပြုဘာသာစကား

လူမှုပုံစံများတွင် ယဉ်ကျေးမှု စလေ့ထုံးတမ်း သဘာဝများအရ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး ခွဲခြားသတ်မှတ် အသုံးပြုသည့် ဘာသာစကားဟူ၍ ရှိပါသည်။ လောကတွင် သဘာဝတရားက ယောကျုံး၊ မိန်းမ၊ အထိုး[။] အမ၊ ဖို့၊ မ စသဖြင့် ခွဲခြားပေးထားပါသည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ မီဝဆိုင်ရာ^j ကွဲပြားမှု လည်း ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဝေါဟာရ အသုံးပြု ဘာသာစကားနှင့် ပတ်သက်၍-

“အထိုး၊ အမ သဘာဝကို လိုင်^၃ဟူခေါ်သည်။ နာမဲ၊ နာမဲစား တို့ကို ယောကျုံး၊ မိန်းမ၊ အထိုး၊ အမ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားခြင်းသည် လိုင်သဘောဖြစ်သည်။”^၅

“ဘာသာစကား တစ်ခုအတွင်း ဖို့မ သဘာဝ လိုင်ကွဲပြားမှုကို ခွဲခြားဖော်ပြသည့် စနစ်ကို သဘာဝလိုင်စနစ်^၆ ဟု ခေါ်သည်။ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ် စသည့် ဘာသာစကားများကဲ့သို့ သဒ္ဓါအရ ပုလ္လိုင်^၇၊ နပုလ္လိုင်^၈၊ ကူလ္လိုင်^၉ စသဖြင့် လိုင်ခွဲခြားဖော်ပြသည့်

^၁ အောင်မြင်း၊ ဒေါက်တာ၊ (၂၀၀၃)၊ ၁၁။

^၂ biological

^၃ gender

^၄ မြန်မာသူ့၊ (၂၀၀၅)၊ ၂၉။

^၅ natural gender system

^၆ masculine

^၇ neuter

လိင်ခဲ့မြားဖော်ပြသည့် စနစ်ကို သဒ္ဓါလိင်စနစ်^J ဟုခေါ်သည်။^{၃၁}
ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် လိင်သည် ယောကျား၊ မိန်းမ၊ အထီး၊ အမ၊ ဖို့၊ မ စသည့် သဘာဝတရားကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသဘာဝတရားကို ဘာသာစကားပုံစံ တစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြု၍ ပြောဆိုလေ ရှိကြသည်။ မြန်မာစကားပုံ ဆိုရိုးတို့တွင်လည်း အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဝါဘာရကို အသုံးပြု၍ ဘာသာစကားဖြင့် လူမှု သဘောထားများကို ဖော်ပြအသုံးပြသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ စကားပုံဆိုရိုးများ

လူမျိုးတိုင်းတွင် မိမိတို့ ဘာသာစကား ဖွံ့ဖြိုးစေရန်အတွက် စကားလုံး၊ ဝေါဘာရများ ချဲ့ထွင်၍ ပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုသို့ ချဲ့ထွင်ပြောဆိုခြင်းတွင် စကားပုံ ဆိုရိုးများကိုလည်း အသုံးပြု ပြောဆိုကြသည်။ ဘာသာစကားသည် အသုံးပြုသူတို့၏ လူမှုအခြေအနေတစ်ခုကို ပြဆိုပါသည်။ လိုချင်က “အသုံးပြုသူတို့၏ ဘတိရပ်ရွာ လူမှုအဆင့်အတန်း၊ ပြောသည့်အကြောင်းအရာ၊ ဆက်သွယ်မှုပုံစံ၊ အသုံးပြုရာ နပ်ပယ် စသည့် လူမှုအခြေအနေ အမျိုးမျိုးကို သုံးနှစ်းပြောဆိုသည့် စကားများက သက်သေပြလေ ရှိသည်။”^{၃၂} ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘာသာစကားသည် အသုံးပြုရာ နယ်ပယ်၏ လူမှုအခြေအနေကို ပြဆိုပါသည်။ မြန်မာစကားပုံဆိုရိုးများ၏ ဘာသာ စကား အသုံးပြုမှုတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ ဝေါဘာရများသည်လည်း ဘာသာစကားမှတစ်ဆင့် လူမှုအခြေအနေတစ်ခု ပြဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၂၁။ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးတို့၏ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ဖော်ညွှန်းသော စကားပုံဆိုရိုး

^{၃၁} female

^J grammatical gender system

^{၃၂} အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ၊ (၂၀၀၃)၊ ၆၅။

^{၃၃} Leech, 1974, 16.

မြန်မာယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်တွင် အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိဘများ၏ အပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် စည်းကမ်းရှိစွာ နေထိုင်လေ့ရှိသည်။ မိဘများသည် သားသမီးများကို လိမ္မာရေးခြားရှိစေရန်လည်း ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် လမ်းညွှန်ပြသဆုံးမလေ့ ရှိကြပါသည်။ သားသမီးများ မည်သည့် အချယ်ရောက်စေ ကာမူ မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံ၊ ရင်အပ်မကွာ ပြုစေစွင့်ရောက်လေ့ရှိကြသည်။ ထိုပြင် ညီအစ်ကို မောင်နှမများကလည်း မိမိ၏ အပြောအဆို၊ အပြုအမှု၊ အနေ အထိုင် ကအစ ပတ်ဝန်းကျင်၏ မေးငြောက့်ရဲ့ခြောင်း မခံရအောင် ထိန်းကွပ် တည့်မတ် ပေးတတ်သည်။ ဤမိသားစု အသိုင်းအစိုင်းက ပေါက်ဖွားခဲ့သော မိန်းကလေး၊ ယောကျိုးလေးများသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး လူ၏၏သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီး ရတနာများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

မြန်မာလူမှုနယ်ပယ်တွင် မိန်းကလေးများသည် လူ၏၏သိက္ခာရှိသည် သာမက လုပကျော့ရှင်း ယဉ်ကျေးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မိန်းကလေးများသည် မိမိတို့၏ ရုပ်ရည်ရုပ်ပါကို တန်ဖိုးထားကြသူများ၊ ဂရုစိုက်ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့၏ လုပမှုကို ခေါင်းမှ ခြေအထိ အလေးအနေက်ထားသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ရေးလူကြီးများက စကားပုံဆိုရိုးများဖြင့် လိုရင်းထိမိစွာ ပြောဆိုကြသည်။ မိန်းကလေးများသည် လူ၏၏ကို အထူးစောင့်ထိန်းကြပုံကို “မိန်းမတို့ လူ၏၏ ရွှေပေးလို့မရ” ဟု လူ၏၏သိသုတေသန ပိုတန်ဖိုးရှိကြောင်း ပေါ်လွင်လာစေသည်။ မိန်းမတို့၏ ရုပါနှင့်ပတ်သက်၍ “လူထိုရုပံ့ခန်း”၊ “လူထိုယမှု၊ ရုပကောင်းလျက်၊ ဆံထုံးယျက်”၊ “လုတစ်မျက်နှာ၊ ယဉ်တစ်ကိုယ်လုံး”၊ “မိန်းမကောင်းပန်းပန် တစ်ပွင့်တန်” ဟူ၍ မိန်းမတို့၏ ဥစ္စာသည် ရုပ်အဆင်းဖြစ်သည်။ အချို့အမျိုးသမီးတို့သည် ရုပ်ရည်လုပသော်လည်း လိုက်ဖက်သော ဆံထုံးမထုံးတတ်သဖြင့် အလှပျက်ကြရသည်။ အလှသည် မျက်နှာတစ်ကွက်၏ ပသာဒနှင့်သာဆိုင်၍ အယဉ်သည် ကိုယ်နေဟန် ပြေပြစ်အချိုးကျေနှာ၊ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ရုပ်ဆင်းအကိုနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးသမီးသည် ပန်းတစ်ပွင့် ပန်ရုံမှုဖြင့် လုပတင့်တယ်မှု ရှိပါသည်။ ထို့အတူပင် မိန်းမကောင်းတို့မည်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အချုပ်ပန်းကိုသာ လက်ခံသင့်သည်။ မျက်နှာများသင့်ပါ။ ထိုစကားပုံ ဆိုရိုးများသည် မိန်းမတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ရုပ်ရည်ကို အခြေခံကာ လူမှုရေးတွင် အသုံးပြုနေသည့် ဘာသာစကား ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ယောကျိုးကလေးများ၏ စွမ်းရည်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို ဖော်ပြသော စကားပုံ ဆိုရိုးများလည်း တွေ့ကြရသည်။ မြန်မာလူမှုနယ်ပယ်၌ ယောကျိုးလေးများသည် မိမိတို့၏ စွမ်းရည်တို့နှင့် ယောကျိုးကောင်း၊ ယောကျိုးမြတ်ဖြစ်ကြောင်းကို

ဆိုရိုး စကားပံ့များဖြင့် ဖော်ပြလေ ရှိကြပါသည်။ ထိုပြင် ယောကျားလေးများသည် မိမိပတ်ဝန်းကျင်သာမက နိုင်ငံနှင့် အမျိုးကို စောင့်ရှောက်ရမည့်သူများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ယောကျားလေးများ၏ ဂဏ်သိက္ခာနှင့် စွမ်းရည်ကို အသုံးပြု၍ ပြောဆိုသော စကားများမှာ –

“ယောကျားတံခွန်၊ လူရည်မွန်က၊ ကောင်းကင်တမ္တ်၊
ကြယ်ကိုဆွတ်လည်း၊ မလွတ်စတမ်း၊ ရမြဲလမ်း”

“ယောကျားတို့လုံးလ သေကာမှလျှော့”

“ယောကျားကောင်း မောင်းမတစ်ထောင်”

ဟု ယောကျားတို့၏ စွမ်းရည်နှင့် ဂဏ်သိက္ခာကို ဖော်ပြသည့် စကားပံ့ ဆိုရိုးများ ဖြစ်သည်။ လက်ရုံးရည် နှလုံးရည်နှင့်ပြည့်စုံသော ယောကျားသည် ကောင်းကင်က ကြယ်ကိုပင် ဆွတ်ချုံနိုင်သည်ဆိုသော်လည်းကောင်းသို့။ ယောကျားကောင်းပါရီ ကြိုးစားလျင် အရာရာကို ရနိုင်သည်။ ယောကျားကောင်းတို့သည် စွဲ၊ လုံးလ၊ ဝိရိယကို သေသည့်တိုင် မလျှော့ရချေ။ ထိုပြင် စည်းစိမ်းစွာ ရှာဖွေနိုင်စွမ်းသော ယောကျားကို မောင်းမ အမြှေအရုံ များစွာက အားကိုးအားထားပြနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ယောကျားနှင့် မိန်းမတို့၏ သဘောသဘာဝကို တွေ့၍ ဘာသာ စကားဖြင့် အသုံးပြု ပြောဆိုသော စကားပံ့ ဆိုရိုးများလည်း ရှိပါသည်။

“ယောကျားတို့ဘုန်း လက်ရုံး၊ မိန်းမတို့ဘုန်း ဆံထုံး”

“ယောကျားဓားသွေး၊ မိန်းမသားမွေး”

“ယောကျားမှာလမ်း၊ မိန်းမမှာပန်း”

“ယောကျားပျင်း ကျောခင်း၊ မိန်းမပျင်း ခြေဆင်း”

ဟူ၍ ယောကျား၊ မိန်းမတို့၏ သဘောသဘာဝကို ဘာသာစကားတွင် အသုံးပြု ပြောဆိုသည့် စကားပံ့ ဆိုရိုးများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစကားများ၏ ဆိုလိုရင်းသည် ယောကျားတို့၏ ဘုန်းတန်ခိုးသည် လက်ရုံးပေါ်မှ တည်းမှုနေသည့် မိန်းမတို့၏ ဘုန်းကျက်သရေသည် ဆံထုံးပေါ်မှာ တည်းမှုသည်။ ထိုပြင် ယောကျားများသည် တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်နေစေရန် ဓားကိုသွေးကြရမည်။ မိန်းမ များသည်လည်း တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးအတွက် အာဇာနည် သူရဲကောင်းများကို မွေးကြရမည် ဖြစ်သည်။ ယောကျားကလေးများ စိတ်ကစားသည့်အချွေယ်တွင် လမ်းထွက်တတ်ကြ၍ မိန်းကလေးများ စိတ်ကစားသည့်အချွေယ်တွင် ပန်းပန်းကာ

အလုပ်ငတ်တတ်ကြသည်။ ရှေးလူကြီးများက အချယ်ရောက်ပြီး အလုပ်မလုပ်ဘဲ ပျင်းရိစ္စာ နေတတ်သည့် သဘောသဘာဝကိုလည်း ပျင်းရိသောယောကျားသည် ကော်ခင်းနေလေ့ ရှိသည်။ ပျင်းရိသောမိန်းမသည် ခြေဆင်းနေလေ့ ရှိသည်ကို လူမှု နယ်ပယ်၌ စကားပုံးဆိုရိုးများဖြင့် ဥပမာပေး ပြောလေ့ရှိပါသည်။

၂၂။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ အချို့ရေးကို ဖော်ဆွဲန်းသော စကားပုံးဆိုရိုး

အချို့သည် မေတ္တာတရားကို အခြေခံပါသည်။ အချို့သူများသည် မေတ္တာကို အရေအတွက်ဖြင့် ဖော်ပြကြပါသည်။ မေတ္တာဟု ဆိုရာတွင် (၅၂၈)မေတ္တာနှင့် (၁၇၀၀) မေတ္တာဟူ၍ (၂)မျိုး ရှိပါသည်။ (၅၂၈)မေတ္တာသည် သားသမီးအချို့၊ မောင်နှုမအချို့ ဖြစ်သည်။ (၁၇၀၀)မေတ္တာသည် တစ်မိသားစုနှင့် တစ်မိသားစု နှောင်ဖွဲ့သော မေတ္တာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မေတ္တာတရားကို ယောကျား၊ မိန်းမတို့၏ သဘောသဘာဝဖြင့် စကားပုံးဆိုရိုးများတွင် ပြောဆိုကြပါသည်။

“မိန်းမမာယာ သဲကိုးဖျာ”

“မိန်းမတို့ ဖူးစာ သေခါမှုကုန်”

“ကဲထိုဝက်း၊ နဒီဝက်း”

လူမှုနယ်ပယ်တွင် ယောကျားလေးများသည် မိန်းကလေးများ၏ သဘာဝကို သူတို့၏ ခံစားချက်ဖြင့် ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။ မိန်းမတို့၏မာယာသည် ဖျာကိုးချင်စာ သဲပွင့် အရေအတွက်နှင့်အမျှ များပြားသည် ဖြစ်သည်။ မိန်းကလေးများသည်လည်း မိမိတို့အချို့ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိန်းမတို့သည် အသက်အချယ်ပင် အိုးသော်လည်း အိမ်ထောင်ကျရန် မျှော်လင့်ချက်ရှိနိုင်သေးသည်ကို ပြောဆိုကြသည်။ ယောကျားလေး များက မိန်းမတို့၏သဘာဝကို ဖော်ပြရာတွင် မိန်းမတို့၏သဘောသည် ကောက်ကွဲ၊ တတ်၏။ မြစ်သည် ကောက်ကွဲ၊ တတ်၏။ မိန်းမတို့၏ သဘာဝကို မြစ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ဥပမာပေး ပြောဆိုလေ့ ရှိကြသည်။

ထို့ပြင် ယောကျား၊ မိန်းမ ဝေါဟာရများဖြစ်သော ဘာသာစကားကို သုံး၍ ပြောဆိုသည့် စကားပုံးဆိုရိုးများလည်း တွေ့ရသည်။ လူမှုနယ်ပယ်တွင် အမျိုးသား တစ်ဦးနှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး တွေ့ဆုံး လူငယ်သဘာဝ စိတ်ဝင်စားလျှင် ရင်းနှီး ကျမ်းဝင်အောင် ကြိုးစားကြသည်။ အမျိုးသားသည် မိမိခံစားမှုကို ပွင့်လင်းစွာ ပြောဆိုနိုင်သော်လည်း အမျိုးသမီးသည် ခံစားမှုကို မျိုးသိပ်ကာ အချိန်ယူ လေ့လာ စဉ်းစားဟန်ပြုကြသည်။ ရှေးက မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် မိမိ၏ ချစ်မည့်သူကို

သုံးနှစ် သုံးခိုး အကဲခတ် လေ့လာသည်။ မိန်းကလေး၏ ခံစားမှု မျိုးသိပ်ပုံကို “မိန်းမ ကြိုက်တော့ မျှော်လိုက်တာ၊ ယောက်ဗားကြိုက်တော့ စိုက်စိုက်လာ” ဟူသော စကားက သက်သေပြလျက် ရှိပါသည်။ မိန်းကလေးများ၏ သဘာဝသည် မိမိချစ်သူအလာကို စောင်မျှော်နေရှုသာ ဖြစ်သည်။ ယောက်ဗားကလေးများကမူ မိမိချစ်သူရှိရာသို့ စိုက်စိုက် မတ်မတ် အရောက်သွားတတ်သည်။ ထိုအစဉ်အလာသည် မြန်မာ့လူမှုစလေ့တွင် မြတ်နိုးဖွယ်ရာ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုအဖြစ် ထိန်းသိမ်းသွားရမည် ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် မိန်းကလေးများသည် အချုပ်ကောင်းအချိန်တွင် မိမိအချစ်ကို တွေ့ရှိပါက အချိန်မဆွဲဘဲ အိမ်ထောင်ပြုသင့်ပါသည်။ ယောက်ဗားလေးများကမူ မိမိ အချစ်ကို အချွော်စောင့် စဉ်းစားစရာမလိုပေ။ ထိုသဘောသဘာဝကို “မိန်းမက နှမ်း၊ ယောက်ဗားက ထန်း” ဟူသော စကားဖြင့် နှမ်းပင်သည် အပင်ကြီးလွယ်၊ အပင်ကျ လွယ်သက္ကားသို့။ မိန်းမသည် အချွော်ရောက်လျင် အိုလွယ်သည်။ ထန်းပင်သည်လည်း အပင်ကြီးခဲ့၊ အပင်ကျခဲ့သက္ကားသို့။ ယောက်ဗားသည် အချွော်ရောက်လျင် အချွော်ကျ နှေးသည်။ ထို့ကြောင့် မိန်းမများသည် အချစ်တွင် မနောင့်နေးသင့်ဘဲ အချွော် ကောင်းမှာ စဉ်းစားချင့်ချိန်နိုင်ပါသည်။ ယောက်ဗားလေးများသည် အချွော်ကောင်းတွင် စဉ်းစားချင့်ချိန်စရာ မလိုပါ။ ထိုသဘောသဘာဝသည် မြန်မာအမျိုးသမီးများအတွက် အထူးကရပြုသင့်စေရန် ပြောဆိုသည့်စကား ဖြစ်ပါသည်။

မိန်းကလေး၊ ယောက်ဗားလေးများသည် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အနေ နှီးစပ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ တွေ့ပြင်ခြင်း များလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြိုက် ကြသည့်သဘာဝကို “မိန်းမ ယောက်ဗား မြင်ဖန်များသော်၊ သနားချုပ်ခင်စိတ်ကျွမ်းဝင်” ဟူသော စကားဖြင့် ပြောဆိုကြပါသည်။ မိန်းမ၊ ယောက်ဗားတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တွေ့ဖန်မြင်ဖန် များသောအခါ သနားချုပ်ခင်စိတ်၊ ရင်းနှီးလိုစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ဗားဖြစ်စေ အချစ်တွင် သနားချုပ်ဆိုသော အချစ်သည် ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် မိမိကို စောင့်ရောက်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်ပါက မိမိသည် အချစ်စစ် အချစ်မှန်ကို တွေ့နိုင်မည်ကို – “အိမ်နီးချင်းကောင်းမှ လင်ကောင်းရသည်” ဟူသော စကားဖြင့် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ အိမ်နီးချင်းကောင်းပါမှ လင်ကောင်းသားကောင်း ရနိုင်သည် ဆိုသက္ကားသို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အထောက်အပံ့ကောင်း ရမှာသာ အောင်မြင်တိုးတက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လူမှုနယ်ပယ်တွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝများကို အသုံးပြု၍ အချစ်ရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သည် အကြောင်းများကို စကားပုံးဆုံးများဖြင့် တွင်ကျယ်စွာ ပြောဆိုကြပါသည်။

၂၃။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးနှင့်သက်ဆိုင်သော စကားပုံ
ဆိုရိုး

အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော စကားပုံ
ဆိုရိုးများတွင် တွေ့ရှိရသော ယောက်ဗျား၊ မိန်းမ သဘောသဘဝကို အခြေခံ၍
ဘာသာစကား ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိန်းမ၊ ယောက်ဗျားများသည် အိမ်ထောင်
မပြုမိဖြစ်စေ၊ ပြုခြီးဖြစ်စေ လေ့လာသင့်သော အဆိုအမိန့်များဖြစ်ကြောင်းကို -

“အကြင်ယောက်ဗျား၊ အကြင်မိန်းမတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုခြင်း
မပြုခြီး လူလောကဘဝကေတ်ခုံ၏ အဖြစ်သနစ်များ၊ အိမ်ထောင်ရေး
ပြသုနာများ၊ အဆိုအမိန့်များ၊ ဆိုရိုးစကားများကို လေ့လာ
တင်ပြအပ်ပေသည်။”

ဟူ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ အိမ်ထောင်ရေးသည် လူလောကတွင် အရေးကြီးပါသည်။
တစ်ကြိမ်များမိသွင် နောင်ပြင်ရန် ခက်ခဲသောကြောင့် “အိမ်ထောင်ပြု၊ ဘုရားတည်၊
ဆေးမင်ရည် စုတိထိုး”^၁ ဟူသော စကားဖြင့် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် သတိပေးလမ်းညွှန်
ထားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အိမ်ထောင်ရေး သဘောသဘဝကို အမျိုးသားနှင့်
အမျိုးသမီး ဝေါဟာရများ အသုံးပြု၍ ပြောဆိုကြသည်။

အမျိုးသား ဝေါဟာရကို အသုံးပြု၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ခံစားမှုကို
ဖော်ပြသော စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများလည်း ရှိပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများသည်
အိမ်ထောင်မပြုမိတွင် ကိုယ့်အမျိုးသားကို သေချာစွာ ရွေးချယ်ရပါမည်။ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့ရွေးချယ်ရခြင်းမှာ “ဘူးကောင်းလျှင် စင်ခံ၊ လင်ကောင်းမှ စံရ”
မည်ဖြစ်သည်။ ဘူးမျိုးကောင်းလျှင် စင်ခံရမည်အထိ အသီးများများ ရသကဲ့သို့
လင်ကောင်းသားကောင်းရလျှင် ချမ်းသာသူခ ခံစားရမည်။

လင်ယောက်ဗျား၏ အရိပ်သည် မိန်းမသားအတွက် လုံးမြို့မှူ ရှိစေကြောင်း
“လင်မရှိ မရောရာ၊ လင်မကောင်းက မထောင်းတာ” ဟု အိမ်ထောင်ရှင်အမျိုးသမီး
တစ်ဦးအဖို့ အိမ်ထောင်ဖက်ခင်ပွန်း လင်မကောင်းပါက အကြောင်းမဟုတ်၊ လင်မရှိ
တော့မှသာ မရောမရာ မျက်နှာငယ်စရာ ဖြစ်ပေမည်။ လင်မရှိ၍ လူဘုံးအလယ်
မျက်နှာငယ်ရသည်ထက်စာလျှင် အားမကိုးရပေမဲ့ ယောက်ဗျားရှိနေသည်က တော်သေး
ကြောင်း ဆိုထားပါသည်။

^၁ တင်အောင်အေး၊ ဒေါက်တာ၊ ၁၉၉၇၊ ၈၂။

^၂ မြန်မာဆိုရိုးစကား၊ ၂၀၁၁၊ ၂၀၇။

ထို့အပြင် မိမိချစ်သော လင်ယောကျားကလွှဲ၍ အခြားအမျိုးသားအပေါ် စိတ်မယိုင် သစ္စာစောင့်ထိန်းကြောင်း၊ ခင်ပွန်းအပေါ် ထားရှိသည့် ချစ်မေတ္တာကို “မျို့သာ ဝေစားနိုင်သည်၊ လင်ကို မဝင်ဖိုင်” ဟု မျို့ကို အခြားလူနှင့် ခွဲဝေမျှတစားနိုင်သော်လည်း လင်ကိုမူ အခြားမိန်းမနှင့် မဝေမျှနိုင်ကြောင်း ခိုင်ခိုင်မှာမှ ဆိုခဲ့သည်။ “ကိုယ့်လင်ကလွှဲ၊ ဖွဲ့နှင့်ဆန်ကွဲ” ဟူ၍လည်း ကိုယ့်ခင်ပွန်းကိုယ့်အပေါ် ချစ်မေတ္တာထားနိုင်ရန် မိန်းမမာယာလေးဖြင့် သံယော၏ကြိုး ချည်နောင်ထားသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ အိမ်ထောင်ရေးတွင် သစ္စာစောင့်သိမှုကို ဖော်ပြန်ပါသည်။

တစ်ဖန် အမျိုးသမီး ဝေါဟာရကို အသုံးပြု၍ အမျိုးသားများ၏ ခံစားမှုကို ဖော်ပြသော စကားပုံ ဆိုရိုးများလည်း ရှိပါသည်။ အချို့ အမျိုးသားတို့သည် မိမိ၏နေ့သည် ချစ်မြတ်နိုင်သွေးလွန်း၍ သဝန်တို့တတ်ကြပါသည်။ အခြားအမျိုးသားတို့ မထိခို့၊ မကြည့်ခို့အောင် “မယားထိ စားကြည့်” ဟု မယားဖြစ်သူကို ထိပါးစောကားလျှင် လင်ဖြစ်သူ ဒေါသ မထိန်းချုပ်နိုင် ဖြစ်တတ်သည်။ အမျိုးသမီးများအတွက် ခင်ပွန်းသည်က တန်ဖိုးထားကြောင်း သို့ရသည့်အတွက် ဘဝအမောပြနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အမျိုးသမီးများကို တန်ဖိုးထားသကဲ့သို့၊ မိမိ၏နေ့သည် မိမိကို ရှိသော ကြောက်ရွှေ့ရှိသော ချစ်ခင်လာအောင် “မယားနေ့စ ကြောင်သေမှ” ဟူသော စကားသည် နေ့သည်က ကြောက်ရွှေ့ရှိသေအောင် အိမ်ထောင်ဦးတွင် ကြောင် အစရှိသော အိမ်မွေးတိရှိစွာ့နှင့် တစ်ကောင်ကောင်အပေါ်၌ ရက်စက်မှု ပြုရသည်။ “မယားနှင့်နွားမသနားရ” ဟု မယားနှင့်နွားကို နေရာတကာတိုင်း၌ သနားမိလျှင် ရောင့်တက်တတ်သည်။ ဤစကားပုံ ဆိုရိုးများသည် မြန်မာလူမှုနယ်ပယ်၌ မြန်မာအမျိုးသားများ၏ အိမ်ထောင်ရေးသဘဝကို ဖော်ပြပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဝေါဟာရကို အသုံးပြု၍ ပြောဆိုသော စကားပုံ ဆိုရိုးများလည်း တွေ့ရှိရသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၏ဘဝတွင် အိမ်ထောင်ရေးသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်ထောင်ပြုပြီးသည်နှင့် မိမိ၏ချစ်ခင်ပွန်းအပေါ် သစ္စာရှိပြီး မယားဝတ္ထား ငါးပါးနှင့်အညီ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းကြသည်။ သားသမီးနှင့် လင်ယောကျားကို ချစ်မြတ်န်း အလေးထားကြောင်း “သားကိုသခင်၊ လင်ကိုဘုရား” ဟူသော ဆိုရိုးစကားက သက်သေပြုနေပါသည်။ ထို့ပြင် ခင်ပွန်းသည်နှင့် နေ့သည် အရာရာတွင် နားလည်မှုရှိရန် လုံးအပ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်သည်ဘဝတွင် ဥစ္စာပစ္စည်းသည် နှစ်ဦးလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ထို့ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ခင်ပွန်းသည်ကလည်း နေ့မသိသ အခြားသူကို ပေးခွင့် မရှိသကဲ့သို့၊ နေ့သည်ကလည်း ခင်ပွန်းမသိသ အခြားသူကို ပေးခွင့်မရှိပါ။

သို့ရာတွင် ခင်ပွန်းသည်က “မယားသခင်၊ လင်သားစိုးပိုင်” ဟု လင်သည်မယား၏ အရှင်သခင်ဖြစ်၍ လင်မယားပိုင်သော ဥစ္စပစ္စည်းကို မယားမသိသော်လည်း လင်က ပေးပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ဤသို့လျှင် မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် အိမ်ထောင်သည် ဘဝတွင် အမျိုးသားအပေါ် တည်ဖို့နေခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရုတွင် လင်မယားသဘာဝအရ ရန်ဖြစ်တတ်ပုံကို “လင်နှင့်မယား လျှောနှင့်သွားသည်” ဟု လျှောနှင့်သွားသည် အနေနီးသဖြင့် အခန့်မသင့်လျှင် ကိုက်မိတ် သကဲ့သို့၊ လင်နှင့်မယားသည်လည်း စိတ်သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်သည့်အခါတွင် ရန်ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ဤသည်ကိုပင် “လင်မယားချုစ်တော့ ရန်ဖြစ်” ဟူ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ခင်သော လင်မယားပင်လျှင် တစ်ခါတစ်ရု ရန်ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ဤသည်မှာ မြန်မာလူမျိုးတို့ အိမ်ထောင်ရေးသဘောသဘာဝများကို ဖော်ပြပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

ခြုံင့်သုံးသပ်ချက်

မြန်မာဘာသာစကားတွင် ရှိနေသည့် စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများကို ပညာရှင်တို့သည် နယ်ပယ်တစ်ခုဖြင့် လေ့လာဖော်ထုတ်ကြသည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဝါဘာရဆိုင်ရာ အသုံးပြုပြောဆိုခြင်းသည် ဘာသာစကားတွင် ပါဝင်သည့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝကို လူမှုအခြေပြတစ်ခုမှုနော် လေ့လာဖော်ထုတ်ကြည့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာစကားသည် လူမှုထင်ဟပ်ချက် တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့၏ သဘောသဘာဝ ကွဲပြားမှုသည် ဘာသာဖော်ဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုတွင် မိန်းမနှင့် ယောကျုံး သဘောသဘာဝအရ ဘာသာစကားကွဲပြားမှုသည် ဘာသာဖော်ဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် မိန်းမနှင့် ယောကျုံးသဘာဝသည် လူမှုဆိုင်ရာအခြေအနေတွင် ကွဲပြားစွာရှိပြီး ငှင်းကွဲပြားသည့် လူမှုအခြေအနေနှင့် အပြုအမူပုံစံများသည် ဘာသာစကားပေါ်တွင် ရှိုးစင်းစွာ ထင်ဟပ်နေပါသည်။ လူအဖွဲ့အစည်းက ဘာသာစကားအပေါ် ထားရှိသည့် သဘောထားသည် ဘာသာစကားကို လူမှုသက်းတ တစ်ရပ်အဖြစ် အသုံးပြုရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာဘာသာစကားရှိုးစွာ ဆိုရိုးများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးသဘောသဘာဝကို ဘာသာစကားဖြင့် ခွဲခြား၍ လေ့လာဖော်ထုတ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် မြန်မာဘာသာစကားရှိုးစွာ စကားပုံ ဆိုရိုးများသည် ဘာသာစကားတွင် အရေးပါကြောင်း လေ့လာတွေရှိနိုင်ပါသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာလူဘောင်တွင် ကျင်လည်နေသော ယောကျား၊ မိန်းမ၏ သဘော သဘာဝများ၊ ပုံရှိပဲများကို မှန်းဆနိုင်ပါသည်။ စကားပုံ၊ ဆိုရိုးများသည် အနာဂတ်၏ အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးများအတွက် ရှေးလူများ၏ ဆိုခုံးမမှု၊ လမ်းညွှန်မှုများ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရှေးလူကြီးများ၏ ပညာဉာဏ်ကြီးမားမှုနှင့် မြန်မာစလေ့ထုံးစံကို လေးစားမြတ်နိုးစေလို့သော စေတနာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ မြန်မာစကားပုံ ဆိုရိုးများအသုံးပြုပြောဆိုသည် ဘာသာစကားကို ထုတ်ဖော်ခြင်းသည် မြန်မာဘာသာစကား၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး မြင့်မားသော လူမျိုးများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးဘာရိုး

မြန်မာဘာသာ

တင်အောင်အေး၊ ဒေါက်တာ။ (၁၉၉၇)။ ကတိလက္ခဏာရေးရာအဖွင့်။ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်၊ ဂျီအီစီ ပညာရေးသမဝါယမလီမိတက်။

မဟာရန္တသာရ၊ ရှင်။ (၁၃၂၇)။ စတုဝန္တသာရကိုးခန်းပျိုး။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၁၉၉၉)။ ခရီးဆောင်မြန်မာအဘိဓာန်။ ရန်ကုန်၊ ဥက္ကာကျော် ပုံနှိပ်တိုက်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၀၅)။ မြန်မာသွေ့။ ပထမအကြိမ်။ ရန်ကုန်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၁)။ မြန်မာစကားပုံး။ ဆင့်မအကြိမ်။ နေပြည်တော်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၁)။ မြန်မာဆိုရိုးစကား။ နေပြည်တော်။

အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ လူမှုဘာသာသေးမွှေ့တော်ဆက် ။ ပထမအကြိမ်။ ရန်ကုန်၊ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

ကြော်မြင့်၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၂)။ မြန်မာစကားပုံနှိုင် ဆိုရိုးစကားများတွင် ထင်ဟပ်နေသော မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ပုံရှင်း။ မြန်မာအမျိုးသမီးများနေ့၊ အထိမ်းအမှတ် အသိပညာပေး စာတမ်းဖတ်ပွဲ။ ထားဝယ်တက္ကသိုလ်။ တန်သံရီတိုင်းဒေသကြီး။

အင်လီပိဘာသာ

Leech, Geoffrey. (1974). Semantics. Harmand Sworth; Penguin Book Ltd.